

การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษา
โรงเรียนบ้านขุนประเทศ สังกัดเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
Decentralization of educational administration towards the
administration of educational institutions Ban Khun Prathet School
under Nong Khaem District Bangkok

วุฒิพงษ์ แสนจันทร์^{1*} วิชาญ เจริญวิไลรัตน์² และ ณัฐภูมิรินทร์ ยศแก้ว³

Wuthipong Saenchan ^{1*} Wichan Rienwilairat² and Natthaphumin Yoskaew³

¹นักศึกษา วิทยาลัยทองสุข 99/79 บรมราชชนนี กรุงเทพฯ 10170

²อาจารย์ วิทยาลัยทองสุข 99/79 บรมราชชนนี กรุงเทพฯ 10170

*Corresponding author E-mail: ntawan@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาต่อการบริหารและเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านขุนประเทศ สังกัดเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวิทยฐานะ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานและครูผู้สอน รวมทั้งหมด 81 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t

ผลการศึกษาพบว่า ส่วนมากเป็นครูผู้สอน รองลงมาเป็นมีวิทยฐานะ ครูชำนาญการ คศ.2 รองลงมาเป็นครูชำนาญการพิเศษ คศ.3 และน้อยที่สุดเป็นครูเชี่ยวชาญพิเศษ คศ.4 การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีระดับการปฏิบัติอันดับที่หนึ่งคือด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานด้านหลักสูตร ด้านการบริหารงานการวัดและประเมินผล ด้านการนิเทศการสอน และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการบริหารสื่อการเรียนการสอน การเปรียบเทียบการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามวิทยฐานะพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

คำสำคัญ : การกระจายอำนาจ, การบริหารการศึกษา

Abstract

The purpose of this study was to study the decentralization of education administration towards administration and to compare the difference of the decentralization of education administration towards school administration at Ban Khun Prathet School. under Nong Khaem District Bangkok classified by academic standing

The population used in this research were 81 school administrators and teachers. The statistics used in the data analysis consisted of percentage, mean and standard deviation. and t-test

The results showed that Most of them are teachers. This was followed by an academic rank, a professional teacher, C.E.2, followed by a specialized teacher, C.E.3, and the least was Specialist Teacher AD 4 Decentralization of educational administration towards

the administration of educational institutions Overall, it is at a high level. When classified by aspect, it was found that The aspect with the first level of practice was teaching management, followed by curriculum administration. Management of measurement and evaluation teaching supervision. standing, it was found that there was no difference.

Keyword : Decentralization, education administration

บทนำ

ในโลกปัจจุบันการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารดำเนินไปอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคของข้อมูลข่าวสารที่ขับเคลื่อนให้เป็นสังคมแห่งความรู้การพัฒนาคนให้มีคุณภาพตลอดจนการเสริมสร้างศักยภาพด้านการเรียนรู้และปรับตัวอย่างเหมาะสมเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ถือเป็นกุญแจสำคัญในการนำประเทศไปสู่การพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าในทุกมิติทั้งการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งประเทศไทยและเกาหลีใต้ต่างเดินทางขับเคลื่อนกระบวนการปฏิรูปการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยการกระจายอำนาจการศึกษาสู่ท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาที่ทั้งสองประเทศนำมาปฏิบัติเพื่อเป้าหมายในการสร้างสรรค์สังคมแห่งการเรียนรู้ (สุรัสวดี หุ่นพยนต์.2560)

เกาหลีใต้เป็นหนึ่งในประเทศเอเชียที่ประสบความสำเร็จในการปฏิรูปการศึกษาและสามารถก้าวสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคงและมีศักยภาพในการแข่งขันด้วยการจัดระบบการศึกษาแนวใหม่ให้สอดคล้องกับกระบวนการโลกาภิวัตน์ตลอดจนการปรับปรุงด้านต่างๆ รวมถึงการส่งเสริมประชาคมทางการศึกษาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการศึกษา และการกระจายอำนาจการศึกษาสู่ท้องถิ่น ขณะที่ประเทศไทยตระหนักถึงความท้าทายในยุคสังคมแห่งการเรียนรู้จึงได้ขับเคลื่อนนโยบายต่างๆ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพในการเรียนรู้หนึ่งนั้นคือการปฏิรูปการศึกษาและการกระจายอำนาจการบริหารจัดการการศึกษาสู่ท้องถิ่นเพื่อเป้าหมายในการกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงโดยเน้นการกระจายอำนาจการศึกษาสู่สถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) การมีส่วนร่วมสนับสนุนการศึกษา ตลอดจนการพัฒนาเนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552)

บทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 (มาตรา 81) กำหนดให้รัฐจัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษา อบรมให้เกิดความรู้ คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปะวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ โดยผลของบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทำให้มีการตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 อันเป็นกฎหมายแม่บทสำคัญในการกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของชาติ โดยมุ่งที่จะปฏิรูประบบการบริหารจัดการการศึกษาของไทยให้ยึดหลักความมีเอกภาพตามนโยบาย และมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและให้ประชาชนมีส่วนร่วม (มาตรา 9) ในการจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริม กำกับ ดูแล การศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผนและมาตรฐาน การศึกษา สนับสนุน ทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา ตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา 31) และกำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและ จัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (มาตรา 39) ซึ่งทำให้เกิด การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารจัดการด้านการศึกษาจากเดิมโดยมีการแบ่งส่วนราชการใหม่ในสวนกลาง ของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้ (1) สำนักงานรัฐมนตรี (2) สำนักงานปลัดกระทรวง (3) สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา (4) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (5) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (6) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และในส่วนภูมิภาคมีการยุบรวมหน่วยงานทางการศึกษา เขาดวยกัน และแบ่งเขตพื้นที่การศึกษา 175 เขต ทั่วประเทศ โดยในการบริหารและการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนึงถึงปริมาณสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรมและ ความเหมาะสมด้านอื่นด้วย และให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง เพื่อให้สามารถบริหารและ จัดการศึกษาได้อย่างคล่องตัวตามอำนาจหน้าที่ในกรอบที่กฎหมายกำหนดไว้ และจากรายงานการติดตามและ ประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาด้านการบริหารและการจัดการศึกษาพบว่า การจัดทำกฎหมายเพื่อกระจาย อำนาจไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาค่อนข้างล่าช้า การแบ่งบทบาทอำนาจหน้าที่ระหว่าง หน่วยงานสวนกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษายังขาดความชัดเจน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษาบางแห่งไม่มีความพร้อม นอกจากนี้บุคลากรยังมีความเข้าใจเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ และแนวปฏิบัติไม่ชัดเจน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2553 : 98)

การศึกษาตลอดสิบปีที่ผ่านมาของไทย มีทั้งการเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีขึ้นบางประเด็นได้รับ การขับเคลื่อนจนประสบผลสำเร็จตามตัวชี้วัดที่จัดทำขึ้น ขณะเดียวกันยังมีบางประเด็นที่ไม่เป็นไปตาม หลักการและจุดมุ่งหมาย ในทางปฏิบัติที่ยังมีอุปสรรคหลายประการ การปฏิรูปการศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อ พัฒนาค้นให้มีคุณภาพ มีความคิดเท่าเทียมทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์อย่างรวดเร็ว เป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ มีความรักชาติ และมีความสุข ดังนั้น การดำเนินการให้บรรลุ เป้าหมายอย่างมีพลัง และมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการกระจายอำนาจ เพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 80 (4) กำหนดให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชนจัดและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งชาติ (รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย. 2560 : 33)

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษาไทยและกำลังจะเข้าสู่การเป็นผู้บริหารในอนาคต จึงต้องการศึกษางานการบริหารตามกฎกระทรวง 4 ด้าน คือ วิชาการ การบริหารงานบุคคล งบประมาณ และ การบริหารงานทั่วไป ซึ่งตรงกับหมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา ส่วนที่ 1 การบริหารและ การจัดการศึกษาของรัฐของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ได้บัญญัติไว้ว่า ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา ทั้งด้าน การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารบุคลากร และการบริหารงานทั่วไป

ไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง โดยหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงเพื่อการศึกษาสร้างคนและสร้างความรู้สู่สังคมคุณธรรม คุณภาพ สมรรถภาพและประสิทธิภาพต่อไป

วัสดุและวิธีการ

1. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านขุนประเทศ สังกัดเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านขุนประเทศ สังกัดเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

2. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานและครูผู้สอน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครูผู้สอน 77 คน รวมทั้งหมด 81 คน ในปีการศึกษา 2563

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1. การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการศึกษาโดยใช้เครื่องมือคือแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนบ้านขุนประเทศ สังกัดเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบ (Check List) โดยมีคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปรที่กำหนดไว้ คือ ผู้บริหาร ครูผู้สอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านขุนประเทศ สังกัดเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด ได้แก่ ด้านวิชาการ การงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป

โดยแต่ละข้อคำถามเป็นการให้ความสำคัญในแต่ละเรื่องของการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านขุนประเทศ สังกัดเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ที่มีคำตอบให้เลือกแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคอร์ท สเกล (Likert Scale) โดยมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้ (ในตะวัน กำหม่อม. 2559: 98)

5 หมายถึง	อยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง	อยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง	อยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง	อยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2.2. การพัฒนาเครื่องมือ

1) นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหา (Content validity) และพิจารณาความเหมาะสมของสำนวนภาษาที่ใช้สื่อความหมายให้ชัดเจนและใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence หรือ Index of Concordance) หรือเรียกว่า IOC โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน พิจารณาลงความเห็น

2) นำแบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่ได้ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำนวน 30 คน

3) นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจให้ความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (- Coefficient) ตามแบบครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .972

4) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นครูผู้สอน จำนวน 77 คน รองลงมาเป็นผู้บริหาร จำนวน 4 คน ส่วนมากเป็นครูชำนาญการ ศศ.2 จำนวน 60 คน รองลงมาเป็นครูชำนาญการพิเศษ ศศ.3 จำนวน 19 คน และน้อยที่สุดเป็นครูเชี่ยวชาญพิเศษ ศศ.4 จำนวน 2 คน ตามลำดับ

2. การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านขุนประเทศ สังกัดเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีระดับการปฏิบัติอันดับที่หนึ่งคือด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานด้านหลักสูตร ด้านการบริหารงานการวัดและประเมินผล ด้านการนิเทศการสอน และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการบริหารสื่อการเรียนการสอน ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดของผลการศึกษาในแต่ละด้านดังนี้

2.1 ด้านการบริหารงานด้านหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติอันดับที่หนึ่งคือท่านมีการกำหนดเป้าหมาย วางแผน และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาคือ ท่านมีการวางแผนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนท่านมีการเลือกลงมติและตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์เป้าหมาย และอันดับสุดท้ายคือท่านมีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามลำดับ

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติอันดับที่หนึ่งคือท่านจัดการเรียนการสอนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รองลงมาคือ ท่านจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ท่านจัดทำแผนการสอน บันทึกการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญท่านมีการพัฒนาตนเองเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม และท่านจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นและเรียนรู้ตามศักยภาพตามลำดับ

2.3 ด้านการบริหารสื่อการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติอันดับที่หนึ่งคือโรงเรียนส่งเสริมให้ครูใช้สื่อนวัตกรรม ในการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือโรงเรียนมีสื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับวัยของนักเรียน โรงเรียนมีสื่อและนวัตกรรมเพียงพอต่อ

การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนของโรงเรียนสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน และโรงเรียนมีการปรับปรุงสื่อและนวัตกรรม ให้เป็นปัจจุบันและทันสมัยอยู่เสมอ ตามลำดับ

2.4 ด้านการนิเทศการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติอันดับที่หนึ่งคือท่านมีการกำหนดเป้าหมายและวางแผนการนิเทศการศึกษา รองลงมาคือท่านมีการดำเนินการนิเทศอย่างหลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ท่านมีการวางแผนการนิเทศร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู ท่านมีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการในการนิเทศการศึกษา และท่านมีการประเมินผลการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามลำดับ

2.5 ด้านการบริหารงานการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติอันดับที่หนึ่งคือ ท่านเสนอแนะการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล รองลงมาคือท่านมีส่วนร่วมจัดทำเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ที่จำเป็นในการจัดทำข้อสอบ ท่านเสนอแนะรูปแบบในการนำผลสัมฤทธิ์ประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้ปกครองทราบ ท่านกำหนดวิธีการเก็บระบบข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และท่านมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินระบบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามลำดับ

3. การเปรียบเทียบการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านขุนประเทศ สังกัดเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามวิทยฐานะพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านขุนประเทศ สังกัดเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีระดับการปฏิบัติอันดับที่หนึ่งคือ เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีระดับการปฏิบัติอันดับที่หนึ่งคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานด้านหลักสูตร ด้านการบริหารงานการวัดและประเมินผล ด้านการนิเทศการสอน และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการบริหารสื่อการเรียนการสอนรองลงมาทั้งนี้เป็นเพราะการบริหารจัดการองค์กรให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายนั้นจะต้องคำนึงอยู่หลายปัจจัย โดยผู้บริหารจะต้องยึดหลักการบริหารตามหลักการกระจายอำนาจ ทำให้งานวิชาการสามารถนำไปใช้และเกิดประโยชน์แก่ส่วนร่วมอย่างคุ้มค่า ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอัศวิน ราชกุล (2548) ได้ศึกษาความคาดหวังในการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคาดหวังในการกระจายอำนาจการบริหารสู่สถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรีอยู่ในระดับมาก 1.1) ด้านการสรรหาบุคลากร มีความคาดหวังในการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความสามารถวางแผนและกำหนดอัตรากำลังของสถานศึกษา การบรรจุแต่งตั้งบุคคลผู้สอบแข่งขันได้หรือผู้ได้รับการคัดเลือกเข้ารับราชการครูลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว และการดำเนินการสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการครูลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว 1.2) ด้านการพัฒนาบุคคล มีความคาดหวังในการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีของลูกจ้างประจำ การพิจารณาเลื่อนขั้นลูกจ้างประจำปีของข้าราชการครู การพิจารณาสั่งให้ข้าราชการครูในสถานศึกษา และได้รับเงินเดือนในระดับถัดไปซึ่งเป็นระดับที่มี

การเลื่อนไหล 1.3) ด้านการดำรงรักษาบุคคล มีความคาดหวังในการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาหาตัวผู้รับผิดชอบทางแพ่ง การอนุมัติให้มีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการ และการพิจารณาอุทธรณ์ของข้าราชการครูและลูกจ้างประจำ 1.4) ด้านการให้บุคคลพ้นจากงาน มีความคาดหวังในการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การอนุญาตให้ข้าราชการครูสายงานการสอนทุกระดับลาออกจากราชการ การพิจารณาสั่งให้ครูไปช่วยราชการและการยับยั้งการลาออกจากราชการของข้าราชการครูสายงานการสอนทุกระดับ 2) ความคาดหวังในการกระจายอำนาจการบริหารสู่สถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ไม่แตกต่างกัน

1. ด้านการบริหารงานด้านหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติอันดับที่หนึ่งคือท่านมีการกำหนดเป้าหมาย วางแผนและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาคือท่านมีการวางแผนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ท่านมีการเลือกลงมติและตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และอันดับสุดท้ายคือท่านมีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามลำดับ อนุยา อินทร์มั่ง (2551:76-80) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครู อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ เรียงตามระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ ดังนี้ ได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อยู่เสมอโรงเรียนมีการประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเมื่อสิ้นปีการศึกษา และโรงเรียนสนับสนุนให้ครูทำการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อปรับปรุงหลักสูตรของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ โดยเรียงตามระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ดังนี้ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมายและโครงสร้างของหลักสูตร มีส่วนร่วมในการประชุมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียน

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติอันดับที่หนึ่งคือท่านจัดการเรียนการสอนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รองลงมาคือท่านจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ที่ท่านจัดทำแผนการสอน บันทึกการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญท่านมีการพัฒนาตนเอง เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม และท่านจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นและเรียนรู้ตามศักยภาพตามลำดับ อนุยา อินทร์มั่ง (2551:76-80) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครู อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อเรียงตามระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ ดังนี้ ส่งเสริมและสนับสนุนครูให้มีความสามารถในการใช้สื่อการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้ใช้ห้องสมุดและสื่อไอทีในการจัดการเรียนการสอน และมีการติดตามประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ เรียงตามระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ ดังนี้ มีการจัดฝึกอบรมครูเพื่อการผลิตสื่อประกอบการเรียนการสอน สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูนำวัสดุท้องถิ่นเพื่อผลิตสื่อการเรียนการสอน และจัดให้มีการใช้แหล่งการเรียนรู้และวัสดุท้องถิ่นในชุมชนเป็นสื่อในการเรียนการสอน

3. ด้านการบริหารสื่อการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติอันดับที่หนึ่งคือโรงเรียนส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ นวัตกรรม ในการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือโรงเรียนมีสื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับวัยของนักเรียน โรงเรียนมีสื่อและนวัตกรรมเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนของโรงเรียนสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน และโรงเรียนมีการปรับปรุงสื่อและนวัตกรรม ให้เป็นปัจจุบันและทันสมัยอยู่เสมอ ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์ไพรัช เหมกุล (2562:73-74) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนวัดโพธิ์แจ้ง (มาลีราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นการศึกษาโรงเรียนวัดโพธิ์แจ้ง (มาลีราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครโดยภาพรวมนั้นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามรายด้านโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยพบว่า ส่วนใหญ่ คือ ด้านคอมพิวเตอร์ อันดับที่สอง คือ ด้านระบบสื่อสารและลำดับสุดท้าย คือ ด้านเทคโนโลยีเครือข่ายตามลำดับและเพื่อเปรียบเทียบระดับความต้องการในการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นการศึกษาโรงเรียนวัดโพธิ์แจ้ง (มาลีราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีทักษะในด้านคอมพิวเตอร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียงด้านเดียว

4. ด้านการนิเทศการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติอันดับที่หนึ่งคือท่านมีการกำหนดเป้าหมายและวางแผนการนิเทศการศึกษา รองลงมาคือท่านมีการดำเนินการนิเทศอย่างหลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ท่านมีการวางแผนการนิเทศร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู ท่านมีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการในการนิเทศการศึกษา และท่านมีการประเมินผลการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรชัย น่วมบัณฑิต (2562:77) ได้ศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในโรงเรียนหนองฮีเจริญวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 (ร้อยเอ็ด) พบว่า โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความเห็นลำดับแรกคือ การวิจัยเชิงปฏิบัติการ รองลงมาคือ การประเมินผลการนิเทศ การฝึกอบรมครูประจำการโดยให้ความรู้ก่อนการดำเนินการนิเทศ การเสริมสร้างกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ การพัฒนากลุ่มและดำเนินการนิเทศ การพัฒนาหลักสูตรและลำดับสุดท้ายคือ การวางแผนการนิเทศ

5. ด้านการบริหารงานการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติอันดับที่หนึ่งคือ ท่านเสนอแนะการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล รองลงมาคือท่านมีส่วนร่วมจัดทำเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ที่จำเป็นในการจัดทำข้อสอบ ท่านเสนอแนะรูปแบบในการนำผลสัมฤทธิ์ประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้ปกครองทราบ ท่านกำหนดวิธีการเก็บระบบข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และท่านมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินระบบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุยา อินทร์มั่ง (2551:76-80) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครู อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ เรียงตามระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ ดังนี้ มีการรายงานผลการเรียนและพฤติกรรมที่ควรแก้ไขของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ส่งเสริมให้ครูทำ

การประเมินผลก่อนสอนและหลังสอน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ครูได้วัดผลและประเมินผล การเรียนการสอนนักเรียนตามสภาพที่แท้จริงอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ เรียงตามระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ ดังนี้ ครูมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลการเรียนของนักเรียนเพื่อหาแนวทางช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคล ส่งเสริมให้ ครูมีความสามารถปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน และส่งเสริมให้มีการประเมินผล โดยใช้แฟ้มสะสมงาน

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ดร.สมใจ เดชบำรุง ประธาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โนตะวัน กำห่อม และ ดร.ณัฐภูมิ ยศแก้ว กรรมการสอบวิทยานิพนธ์นิพนธ์ และ ดร.วิชาญ เจริญวิไลรัตน์ กรรมการสอบ วิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ที่ได้ให้ความเมตตาสละเวลาให้คำปรึกษาควบคุมดูแลแนวทางใน การศึกษาค้นคว้าแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนให้สาระความรู้ต่าง ๆ เป็นอย่างดี ผู้ศึกษาจึงขอกราบขอบพระคุณ ทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- โนตะวัน กำห่อม.(2559).การวิจัยทางการศึกษา.ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.วิทยาลัยทองสุข.กรุงเทพฯ
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2552).สรุปผลการดำเนินงาน 9 ปีของการปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ. 2542-2551). กรุงเทพฯ : วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- .(2553).แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559). : ฉบับสรุป. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560.(2560).ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก, 6 เมษายน 2560, หน้า 1-90.
- อัศวิน รามกุล.(2548).ความคาดหวังในการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยบูรพา.
- สุรัสวดี หุ่นยนต์.(2560).การกระจายอำนาจทางการศึกษาจากนโยบายสู่การปฏิบัติ: กรณีศึกษาเปรียบเทียบ สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทยและเกาหลีใต้.จดหมายข่าว วช. ปีที่ 12 ฉบับที่ 70. พิมพ์ลักษณ์.มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- พิมพ์ไพรัช เหมกุล.(2562).การพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูและบุคลากรทางการ โรงเรียนวัด โพธิ์แจ้ง (มาลีราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.วิทยาลัยทองสุข
- พรชัย นานันต์.(2562).ได้ศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในโรงเรียนหนองฮีเจริญวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27 (ร้อยเอ็ด).หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. วิทยาลัยทองสุข.